

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

İlahiyat Fakültesi

Ders İzlenesi

Ders Kodu : 181118079
Ders Adı : Ahlak Hadisleri
Öğretim Elemanı : Prof. Dr. Mustafa ÖZTOPRAK
E-Posta : moztoprak@ogu.edu.tr
Görüşme Gün ve Saatleri : Cuma 08.00-09.00
Ofis : İlahiyat Fakültesi Birinci Kat No: 117

Ders Hakkında
Dönem : Bahar
Gün ve Saat : Perşembe 15:00, 16:00
Kredi/AKTS : 2/3
Eğitim Dili : Türkçe
Öğretim Türü : Yüz yüze
Derslik : Derslik 13
Ders Türü : Seçmeli

Önkoşul Dersleri

Yok

Dersin Amacı

Hz. Peygamberin ahlakını hadisler temelinde anlamak.

Dersin Öğrenim Çıktıları

- Hadisler temelinde ahlakı açıklar.
- Güncel ahlak tartışmalarıyla hadislerde zikredilen tavsiyeleri mukayese yapar.
- Hadislerde yer verilen ahlak ilke ve esasları öğrenir.

Dersin Öğrenim Çıktıları		Yeterlilik Türü (Bilgi/Beceri/Yetkinlik)	Ölçme Yöntemleri**
1	Hadislerde yer alan ahlaka dair kavramları tanımlar.	Bilgi	Sınav
2	Ahlaka dair literatürü tanır.	Bilgi	Sınav
3	Kitabü'l-Edebleri tespit eder.	Bilgi	Sınav
4	Ahlak hadislerinin kaynaklardaki yerlerini tespit eder.	Bilgi	Sınav
5	Ahlak hadislerinin davranış oluşturma şeklini öğrenir.	Bilgi	Sınav
6	Hz. Peygamber'in hayatındaki ahlak anlayışını tespit eder.	Bilgi	Sınav
7	Güncel ahlak anlayışını şekillendiren hadisleri anlar.	Bilgi	Sınav
8	Hadislerde işaret edilen ahlaki öğretiyi güncel olarak yorumlar.	Bilgi	Sınav

**Sınav, Sözlü Sınav, Ödev, Rapor, Makale İnceleme, Sunum, Proje vb.

Ders Kaynakları

Temel Ders Kitabı: Hadis kitaplarının edeb bölümleri.

Yardımcı Kaynaklar: Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri, Selçuk Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2007.

Ders Politikaları (Dersinize göre güncelleyiniz.)

- **Ders Süresi ve İşleyişi:** Ders toplamda 3 saat sürecek şekilde planlanmıştır ve 1 saatlik iki blok halinde işlenecektir. Bloklar arasında 15 dakikalık bir ara verilecektir.
- **Dijital Araçların Kullanımı:** Ders sırasında cep telefonu, tablet, dizüstü bilgisayar, ses kaydedici, kamera, video kamera vb. kişisel elektronik/dijital cihazlarla dersin herhangi bir bölümünü kaydedemezsiniz.
- **Devam Durumu:** Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği 16. Madde gereği “Öğrenci, teorik ders çalışmalarının %70’ine, laboratuvar ve uygulama çalışmalarının %80’ine devam etmek zorundadır. Öğrencilerin derslere devamları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir. İlgili yönetim kurulu ile görevlendirilen öğrenciler, izinli sayılır. Sağlık raporu, derslere devam yükümlülüğünü kaldırmaz.” Dersi DZ notu dışında tekrar etmek zorunda olan öğrencilerin devam zorunluluğu bulunmamaktadır.
- **Öğrenci Merkezli Öğrenme:** Ders, öğrenci merkezli bir yaklaşımla yürütülecektir. Bu kapsamda öğrencilerin aktif katılımı desteklenecek, öğrenme sürecine dair sorumluluk almaları beklenenecek ve ders sürecine dair geri bildirimleri alınacaktır.
- **Engelli Öğrenci Desteği:** Sizin için engel oluşturabilecek durumlarla (görme, işitme vb.) ilgili olarak doğrudan benimle iletişime geçebilirsiniz. Bunun yanı sıra, engelli öğrencilerimizin karşılaşacağı zorlukları en aza indirmek ve engelleri ortadan kaldırmak amacıyla bir Engelli Öğrenci Birimi bulunmaktadır. Durumunuzla ilgili olarak bu birimle iletişim kurmalısınız. Birimin web sayfasına erişmek için [tıklayın](#).
- **Sözlü ve Yazılı İletişim Etiği:** Sınıf tartışmaları sırasında birbirinize saygı göstererek ve nefret söylemi kullanmadan yorumlar yapabilirsiniz. Yazılı iletişimde de bu kurallara uymanız, kopya çekme ve intihal konusunda son derece hassas olmanız gerekmektedir. Sunumlarınızda veya yazılı ödevlerinizde herhangi bir kaynağı kullanırken yazarları ve web materyallerini referans göstermeyi unutmayın.
- **Grup Çalışmaları ve Ekip Çalışması Etiği:** Grup çalışmaları sırasında tüm öğrencilerin eşit katılım göstermesi ve iş birliği içinde çalışması beklenmektedir. Grup içinde herhangi bir anlaşmazlık yaşanması durumunda, bu anlaşmazlık öncelikle grup üyeleri arasında çözülmeye çalışılmalıdır. Eğer sorun çözülemiyorsa, durum derhal öğretim elemanına bildirilmelidir. Anlaşmazlıkların çözülmemesi ve grup çalışmasının sekteye uğraması durumunda, tüm grup üyelerinin notlarında belirli bir oranda kesinti yapılabilir. Bu tür durumlar, grup üyelerinin sorumluluk paylaşımı ve iş birliği becerileri doğrultusunda değerlendirilecektir.
- **Ödev Teslimi:** Özellikle vize sonrası ek puan talebinde bulunan öğrenciler için ekstra ödev seçenekleri sunulabilir. Bu ödevler, öğretim elemanı tarafından belirlenecek bir konu çerçevesinde hazırlanmalı ve yine ESOĞÜ UZEM üzerinden belirtilen süre içerisinde teslim edilmelidir. Ödevlere ilişkin detaylar ve değerlendirme süreci ESOĞÜ UZEM üzerinden ödev için ayrılan bölümde verilecektir.

Haftalık Ders İçeriği

Hafta	Konu Başlığı	İlgili Kaynaklar	Öğrenci İş Yükü
16-20 Şubat	Ahlak, Hadis, Sünnet, Kültür	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri (Kavramsal Çerçeve)	İlgili bölümü okuyunuz
23-27 Şubat	Ahlak Hadisi Kavramı	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 1-7.	İlgili bölümü okuyunuz
02-06 Mart	Birr ve Sıla, Ahlak, Edep, Haya, Rikak, Fedail, İstizan kavramlarının açıklanması.	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 8-21.	İlgili bölümü okuyunuz
09-13 Mart	Edep ve Mekarım Kitapları	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 24-33.	İlgili bölümü okuyunuz
16-20 Mart	Fedail ve Zühd Kitapları	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 33-39.	İlgili bölümü okuyunuz
23-27 Mart	Ahlak-Hadis İlişisine Dair Rivayetler	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 39-72.	İlgili bölümü okuyunuz
30-03 Nisan	Ahlaki Yapının Hadis Literatürüne Etkisi (İbn Mace, es-Sünen, Edeb Bölümü)	Hicrî İlk Asırlarda Ahlaki Yapının Hadis Literatürüne Etkisi (Sünen-i İbn Mâce'nin "Edeb" Bölümü Örneğinde) / Veli Tatar	İlgili makaleyi okuyunuz
04-10 Nisan	Arasınnav Haftası		
13-17 Nisan	Ahlak- Hadis İlişkisi	Ahlak İlminde Hadis Kullanımı ve Ahlak-ı Alai'deki Hadisleri / Habil Nazlıgül.	İlgili makaleyi okuyunuz
20-24 Nisan	Ahlak Hadislerinin Davranış Oluşturma Yöntemleri. İyi-Kötü, İman-Küfür Kavramları	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 101-113.	İlgili bölümü okuyunuz
27-01 Mayıs	Ahlak Hadislerinin Davranış Oluşturma Yöntemleri. Melek-Şeytan Kavramları	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 113-116.	İlgili bölümü okuyunuz
04-08 Mayıs	Ahlak Hadislerinin Davranış Oluşturma Yöntemleri. Emir-Yasaklar	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 116-123.	İlgili bölümü okuyunuz
11-15 Mayıs	Ahlak Hadislerinin Davranış Oluşturma Yöntemleri. Helal-Haram	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 123-128.	İlgili bölümü okuyunuz
18-22 Mayıs	Ahlak Hadislerinin Davranış Oluşturma Yöntemleri. Cennet-Cehennem	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimindeki Yeri ve	İlgili bölümü okuyunuz

Rivayet Değeri. S. 135-145.			
25-29 Mayıs	Ahlak Hadislerinin Davranış Oluşturma Yöntemleri. Mutluluk-Acı Çekme İlahi Sevgi-Öfke	Ahmed Ürkmez, Ahlak Hadislerinin Düşünce ve Davranış Eğitimiindeki Yeri ve Rivayet Değeri. S. 145-155.	İlgili bölümü okuyunuz
08-19 Haziran	Final Haftası		

Ders Değerlendirme

Değerlendirme Türü	Açıklama	%
Ara Sınav	Haftalık ders içeriklerine dayalı, 5 soruluk açık uçlu bir sınav olarak uygulanacaktır. Sınav süresi 40 dakikadır . Bilgi ve kavramsal anlama düzeyindeki kazanımları ölçmeye yöneliktir.	50
Ödev	-	
Final	Haftalık ders içeriklerine dayalı, 5 soruluk açık uçlu bir sınav olarak uygulanacaktır. Sınav süresi 40 dakikadır . Bilgi ve kavramsal anlama düzeyindeki kazanımları ölçmeye yöneliktir.	50
Bütünleme	İçerik olarak final sınavına eşdeğer olacak şekilde haftalık ders içeriklerine dayalı, 5 soruluk açık uçlu bir sınav olarak uygulanacaktır. Sınav süresi 40 dakikadır .	
Toplam		100
Harf Notu	AA:85 / BA:80 / BB:75 / CB:70 / CC:65 / DC: 60 / DD: 50	

AKTS - İş Yüğü Tablosu			
Etkinlikler	Sayısı	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Ders Süresi (Sınav Haftası Dahil Haftalık Toplam Ders Saati)	14	2	28
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Tekrar, Pekiştirme, Ön Çalışma vb.)	14	4	56
Ödev			
Kısa Sınav			
Kısa Sınav Hazırlık			
Sözlü Sınav			
Sözlü Sınav Hazırlık			
Rapor (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Proje (Hazırlık ve Sunum Süresi Dahil)			
Sunum (Hazırlık Süresi Dahil)			
Ara Sınav	1	1	1
Ara Sınav Hazırlık	1	20	20
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	1	1
Yarıyıl Sonu Sınavı Hazırlık	1	20	20
	Toplam İş Yüğü		126
	Toplam İş Yüğü / 30		4,2
	Dersin AKTS Kredisi		3